



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 12 ΕΑΔΗΣΥ/2025

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα 12/03/2025, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Προεδρεύουσα : Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι : Δημήτριος Χανής

Μέλη : Χρυσάνθη Ζαράρη

Βασιλική Σκαρτσούνη

Νικολέτα Κοττά (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος κ. Ανδρονίκη Θεοδοκάτου και το Μέλος Δημήτριος Σταθακόπουλος απουσίασαν δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης Π.Ε Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγητής : Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η εισηγήτρια Καλλιόπη Μήτκα (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρ. 347 παρ. 2 περ. γ. υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, χρονικής διάρκειας από 30.03.2025 έως 30.09.2025, προϋπολογισθείσας δαπάνης 334.000,00 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1222/17.02.2025 έγγραφο του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (στο εξής και Ο.Α.Σ.Θ.) (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1703/18.02.2025), ζητείται η

παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 ως ισχύει, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, για το χρονικό διάστημα από 30.03.2025 έως 30.06.2025 και με δικαίωμα προαίρεσης για άλλους τρεις (3) μήνες, ήτοι από 01.07.2025 έως 30.09.2025, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 334.000,00 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Στο υπό εξέταση αίτημα ο αναθέτων φορέας εκθέτει τα ακόλουθα:

1.1. Ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ) συστάθηκε την 06.08.1957 με το Ν.Δ. 3721/1957 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση με λεωφορεία των συγκοινωνιακών αναγκών επιβατικών μεταφορών της αστικής περιοχής της Θεσσαλονίκης και των προαστίων της (άρθ. 1). Η ως άνω υπηρεσία αποτελούσε αποκλειστικό δικαίωμα του Οργανισμού υπό τους όρους συμβάσεως συναπτόμενης με το Δημόσιο (άρθ. 22). Από 1.1.2001, η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου και η εκμετάλλευση της αστικής συγκοινωνίας στην περιοχή της Θεσσαλονίκης ανατέθηκε στον Οργανισμό δυνάμει νέας συμβάσεως (Οικονομικής Συμφωνίας) μετά του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2898/2001 (Α ' 71) και τροποποιήθηκε με το ν. 3652j2008 (Α ` 45) και το άρθρο 17 του ν. 3897/2010 (Α 208).

1.2. Με το ν. 4482/2017 (ΦΕΚ 102Α/25.07.2017) «Νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αστικές συγκοινωνίες στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις» λύθηκε η Οικονομική Συμφωνία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Ο.Α.Σ.Θ., λόγω παρόδου του χρονικού διαστήματος, που ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 (ΕΛ 315). Παράλληλα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 23 παρ. 1 και 3 του ίδιου ως άνω νόμου το Ν.Π.Ι.Δ. εξαγοράστηκε από το Ελληνικό Δημόσιο και περιήλθε σε αυτό το σύνολο των μετοχών του Οργανισμού, ενώ με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Α.Σ.Θ., την οποία απαρτίζουν, ως εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου, οι Υπουργοί Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών τέθηκε ο Ο.Α.Σ.Θ. σε ειδική εκκαθάριση εν λειτουργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω Νόμου. Παράλληλα με τη διάταξη του άρθρου 26 του παραπάνω Νόμου ανατέθηκε προσωρινά στον Ο.Α.Σ.Θ το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο έως 31.12.2019, ο οποίος παρατάθηκε έως 31.12.2022 με το άρθρο 41 του Ν. 4640/2019 (ΦΕΚ 190Α/30.11.2019), έως 31.12.2023 με το άρθρο 119 του Ν. 5007/2022 (ΦΕΚ 241Α/23.12.2022) έως 31.12.2024 με το άρθρο 32 του Ν. 5058/2023 (ΦΕΚ 170Α/23.10.2023) και ακολούθως με το άρθ. 41 του ν. 5160/2024 (ΦΕΚ 195^Α/27.11.2024) παρατάθηκε ως 31.12.2025.

1.3. Υπό το ως άνω καθεστώς, ο Ο.Α.Σ.Θ προβαίνει στην σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016, ως αναθέτων φορέας (άρθρο 224 και 231 του ν. 4412/2016), με σκοπό την υλοποίηση του συγκοινωνιακού έργου στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, που του έχει ανατεθεί προσωρινά, ενώ παράλληλα τελεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης σε λειτουργία, με καθορισμένο εκ του νόμου χρόνο διάρκειας έως 31.12.2025. Στην ως άνω υπηρεσία υπάγεται και η κάλυψη των αναγκών εσωτερικού καθαρισμού του στόλου των λεωφορείων που χρησιμοποιεί ο εν λόγω Οργανισμός για τις οποίες και διενεργεί ανοιχτούς άνω των ορίων διαγωνισμούς.

1.4. Ενόψει της λήξης στις 31.12.2023 των συμβάσεων για τον εσωτερικό καθαρισμό των λεωφορείων που συνήφθησαν με τον ανάδοχο που αναδείχθηκε κατόπιν του ΔΔ/07.01/2022 διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΤΟΥ Ο.Α.Σ.Θ. ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2022 ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2023», ο Οργανισμός υπέβαλε στις 16.02.2023 αίτημα χρηματοδότησης στο αρμόδιο Υπουργείο και στις 08.08.2023, εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. ΔΠΔΑ/242947/Ο.Α.Σ.Θ. απόφαση του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών για την έγκριση Ανάληψης Πολυετούς Υποχρέωσης, με την οποία εγκρίθηκε η δέσμευση πίστωσης ποσού 780.000,00 Ευρώ για το έτος 2024 και 780.000,00 Ευρώ για το έτος 2025 για τις υπηρεσίες καθαρισμού λεωφορείων.

Κατόπιν της ως άνω έγκρισης ανάληψης υποχρέωσης και εν αναμονή της νομοθετικής παράτασης της λειτουργίας του υπό ειδική εκκαθάριση ΟΑΣΘ, που έληγε την 31.12.2023, ο Οργανισμός προέβη –εντωμεταξύ- στον σχεδιασμό των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη των αντίστοιχων συμβάσεων υπηρεσιών καθαρισμού λεωφορείων. Ενόψει της δημοσίευσης στο ΦΕΚ της σχετικής νομοθετικής παράτασης στις 23.10.2023 (ΦΕΚ Α'170) με την αριθ. Διακήρυξη ΔΔ/26/2023 (ΑΔΑΜ 23PROC013609330, ΕΣΗΔΗΣ 226160) προκηρύχθηκε στις 19.10.2023 Διεθνής Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός για την «Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τον εσωτερικό καθαρισμό λεωφορείων του Ο.Α.Σ.Θ. για το έτος 2024 με δικαίωμα προαίρεσης για το έτος 2025», με εκτιμώμενη αξία της σύμβασης 650.000,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, για κάθε έτος (και συνολικά αξίας 1.300.000,00 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α).

Ο χρόνος διάρκειας της σύμβασης καθορίστηκε από την 01-01-2024 έως και 31-12-2024 ή και μέχρι την εξάντληση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της, εφόσον αυτό επέλθει νωρίτερα και επιπλέον, προβλέφθηκε στη διακήρυξη ότι: *«Αν δεν έχει ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία έως την 01-01-2024, η έναρξη ισχύος της σύμβασης θα καθοριστεί με την υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών κατά τα οριζόμενα στο ν. 4412/2016 και την παρούσα Διακήρυξη.»*

Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 19/10/2023 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημοσιεύθηκε στην Ε.Ε.Ε.Ε. και αναρτήθηκε επίσης στις 19/10/2023 στο ΚΗΜΔΗΣ. Ως καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 20.11.2023 και ώρα 16.00' και ως ημερομηνία αποσφράγισης η 21.11.2023 και ώρα 13.00'.

1.5.- Στον διαγωνισμό συμμετείχαν οι παρακάτω οικονομικοί φορείς: 1. ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E., 2. Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε., 3. ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ «ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε. – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ» και 4. [.....].

Στη συνέχεια με την υπ' αριθμ. πρωτ. 119/08.01.2024 απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Α.Σ.Θ. εγκρίθηκε το με υπ' αριθμ. πρωτ. 84/05-01-2024 Ενιαίο Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού και κηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος της διαδικασίας ο οικονομικός φορέας [.....], με συνολική προσφερόμενη τιμή 541.987,44 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ. Κατόπιν με την υπ' αριθμ. πρωτ. 390/19.01.2024 απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Α.Σ.Θ. εγκρίθηκε το με υπ' αριθμ. πρωτ. 310/16-01-2024 Πρακτικό της Επιτροπής για τον έλεγχο δικαιολογητικών κατακύρωσης και κήρυξη ως «οριστικού αναδόχου» του οικονομικού φορέα με την επωνυμία [....].

1.6. Κατά της ως άνω με υπ' αριθ. πρωτ. 390/19.01.2024 και της ενσωματωθείσας σε αυτή υπ' αριθ. πρωτ. 119/08.01.2024 απόφασης του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Α.Σ.Θ. ασκήθηκαν ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. δύο (2) προδικαστικές προσφυγές από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς «Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε» και την ένωση οικονομικών φορέων με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ “ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ” – “Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ”», στις 29 και 30/01/2024 αντίστοιχα προβάλλοντας λόγους που άπτονται κυρίως της πλημμελούς, σύνταξης της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς του κηρυχθέντος ως αναδόχου και των λοιπών συμμετεχόντων στη διαγωνιστική διαδικασία οικονομικών φορέων. Επί των ως άνω προσφυγών ασκήθηκαν παρεμβάσεις.

1.7. Στο στάδιο αυτό και ενόψει της ενδεχόμενης δικαστικής εμπλοκής που πιθανόν θα ακολουθούσε, ο Ο.Α.Σ.Θ στις 28.02.2024 αιτήθηκε από την Αρχή τη σύμφωνη γνώμη της, η οποία και παρασχέθηκε με την έκδοση της υπ' αριθμ. Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 απόφασής της, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθ. 269 περ. δ' του ν. 4412 για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, χρονικής διάρκειας συνολικά δέκα (10) εβδομάδων, προϋπολογισθείσας δαπάνης 125.000 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%. Εν συνεχεία συνήφθη η υπ' αριθμ. ΣΥΜΒ/ΠΡ/40/2024 σύμβαση παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων για χρονικό διάστημα πέντε (5) εβδομάδων, από 29.04.2024 έως 02.06.2024 με συμβατική αξία 62.400 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Με την υπ' αριθμ. 3345/21.5.2024 απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του ΟΑΣΘ ενεργοποιήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης που προβλέφθηκε στην ως άνω σύμβαση και στις 31.5.2024 συνήφθη η τροποποίηση για το χρονικό διάστημα από 03.06.2024 έως 07.07.2024 με τους ίδιους όρους και το ίδιο τίμημα ήτοι για ποσό 62.400 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

1.8. Εν τω μεταξύ, στο μεσολαβούν χρονικό διάστημα, κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης των ως άνω προδικαστικών προσφυγών ασκήθηκαν στις 8.4.2024 δύο (2) αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής από τους ίδιους ως άνω προσφεύγοντες οικονομικούς φορείς, «Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε» και ένωση οικονομικών φορέων με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ “ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ” – “Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ”» και τα κατ' ιδίαν μέλη αυτής, ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου, οι οποίες συζητήθηκαν στις 20.09.2024 και εκδόθηκαν οι υπ' αριθμ. Α425/18.10.2024 και Α426/18.10.2024, αντίστοιχα, αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, οι οποίες ακύρωσαν τη σιωπηρή απόρριψη των προδικαστικών προσφυγών και ανέπεμψαν εκ νέου τις υποθέσεις στη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. για τις κατά νόμο ενέργειές της.

1.9. Στη συνέχεια στις 30.12.2024 εκδόθηκε η Σ1893/2024 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. η οποία απέρριψε την προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα «Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε» και δέχθηκε την παρέμβαση που ασκήθηκε από τον οικονομικό φορέα [.....]. Κατά της ως άνω απόφασης ο ηττηθείς οικονομικός φορέας άσκησε αίτηση αναστολής/ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης με ημερομηνία συζήτησης την 13.03.2025. Επί της ως άνω αίτησης ασκήθηκε παρέμβαση.

1.10. Στις 02.01.2025 εκδόθηκε η Σ10/2025 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ η οποία απέρριψε την προδικαστική προσφυγή της ΕΝΩΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ «ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε. – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ», δέχθηκε την παρέμβαση που ασκήθηκε από τον οικονομικό φορέα [...] και δέχθηκε εν μέρει την παρέμβαση, που ασκήθηκε από τον οικονομικό φορέα «Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ –Χ.ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε.» και με τον διακριτικό τίτλο «KAS SECURITY», υπό την έννοια ότι η προσφορά του είναι καθ'όλα νόμιμη και νομότυπη, συνακόλουθα δε ορθώς κατατάχθηκε στην δεύτερη θέση του πίνακα κατάταξης. Κατά της ως άνω απόφασης, ο ηττηθείς οικονομικός φορέας άσκησε αίτηση αναστολής/ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης με ημερομηνία συζήτησης την 13.03.2025. Επί της ως άνω αίτησης ασκήθηκε παρέμβαση (από τον οικονομικό φορέα [.....]).

1.11. Εν τω μεταξύ προκειμένου ο ΟΑΣΘ να καλύψει τις ανάγκες του για το χρονικό διάστημα από 08.07.2024 οπότε και εξέπνεε η χρονική ισχύς της ενεργού τότε σύμβασης έως 31.12.2024 αιτήθηκε εκ νέου, στις 28.05.2024, από την Αρχή τη σύμφωνη γνώμη της προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρ. 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, για το ως άνω χρονικό διάστημα, ήτοι από 08.07.2024 έως 31.12.2024, με συμβατική αξία 316.000 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%. Εν συνεχεία συνήφθη το υπ' αριθμ. ΣΥΜΒ/ΠΡ/63/2024 συμφωνητικό παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων.

1.12. Δεδομένου ότι έως τις 20.12.2024 η διοικητική εμπλοκή βρισκόταν σε εξέλιξη, με την υπ' αριθμ. 9433/20.12.2024 Απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Α.Σ.Θ., έγινε δεκτό το υπ' αριθ. πρωτ. 9379/20-12-2024 Πρακτικό της Επιτροπής Παρακολούθησης και Παραλαβής για την παράταση/τροποποίηση της υπ' αριθμ. ΣΥΜΒ/ΠΡ/63/2024 σύμβασης, με τους ίδιους όρους και το ανάλογο συμβατικό τίμημα, για χρονικό διάστημα 88 ημερών, ήτοι από 01.01.2025 έως και 29.03.2025 και την αντίστοιχη αύξηση του συνολικού συμβατικού τιμήματος στο ποσό των 158.000,00 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α, οπότε και υπεγράφη στις 24.12.2024 το ΠΑΡ/ΣΥΜΒ/ΠΡ/63/2024 συμφωνητικό. Υπό τα ως άνω δεδομένα και ενόψει της υπό εξέλιξη δικαστικής εμπλοκής που έχει ήδη ανακύψει, υποβλήθηκε από τον Ο.Α.Σ.Θ. το υπό εξέταση αίτημα.

2. Για τις συμβάσεις που κάλυπταν τις ανάγκες καθαριότητας των εσωτερικών των λεωφορείων που εξυπηρετούσαν τις δημόσιες επιβατικές μεταφορές στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης κατά το ημερολογιακό έτος 2023 έως και 28.04.2024, γίνεται εκτενής αναφορά στην υπ' αριθμ. Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Το άρθρο 269 περ. δ του ν. 4412/2016 Χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 50 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν μια διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: [...]

δ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τον αναθέτοντα φορέα, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές και τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού.

Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτοντες φορείς για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη [...]

3.2. Στο ν.δ. 3721/1957 (ΦΕΚ Α 142/6-8-57): Περί συστάσεως Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) ορίζεται ότι: «Άρθρο 1: Συνιστάται εν τη πόλει της Θεσσαλονίκης Συγκοινωνιακός Οργανισμός υπό τον τίτλον <Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης> αποκαλούμενος εφεξής χάριν συντομίας <ΟΑΣΘ> Ο Οργανισμός ούτος αποτελεί νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου με έδραν την πόλιν της Θεσσαλονίκης, διέπεται υπό των διατάξεων του παρόντος Ν.Δ/τος έχει δε αποκλειστικόν σκοπόν την δια θερμικών λεωφορείων αυτοκινήτων ή δι'ηλεκτροκινήτων λεωφορείων ή δια λεωφορείων αμφοτέρων των συστημάτων έλξεως ή άλλων καταλλήλων και προσφόρων μετ'έγκρισιν πάντοτε της αρμοδίας Αρχής μεταφορικών μέσων, εξυπηρέτησιν των συγκοινωνιακών αναγκών της αστικής περιοχής της πόλεως Θεσσαλονίκης και των προαστείων αυτής υπό τους όρους του παρόντος Ν.Δ/τος και της οικείας μετά του Δημοσίου συμβάσεως...Άρθρο 22 Σύμβασις – Παραχώρησις 1. Υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων του άρθ. 26 του παρόντος Ν.Δ/τος εις τον δια του παρόντος Ν.Δ/τος συνιστώμενον Οργανισμόν Αττικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης παραχωρείται δια συμβάσεως μεταξύ αυτού και του Δημοσίου εκπροσωπούμενου υπό των Υπουργών Συντονισμού, Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και Οικονομικών, το αποκλειστικόν δικαίωμα της μεταφοράς δια των κατά το άρθ. 1 συγκοινωνιακών μέσων επί πληρωμή κομίστρου κατ'επιβάτην βάσει οιοδήποτε συστήματος έλξεως εις απάσας τας λεωφορειακάς γραμμάς και οδούς εν γένει της πόλεως Θεσσαλονίκης και των προαστίων της, τας περιλαμβανομένας εις την αστικήν περιοχήν ταύτην κειμένην εντός κύκλου ακτίνας 10 χιλιομέτρων από του Λευκού Πύργου. 2. Το κείμενον της υπογραφησομένης μεταξύ του Δημοσίου και του ΟΑΣΘ συμβάσεως εξ άρθ. 19 διατυπούται εν τέλει του παρόντος Ν.Δ/τος. Η σύμβασις έχει ισχύν Νόμου[...]

3.3. Στον ν. 4482/2017 (ΦΕΚ 102Α/25.07.2017): «Ρυθμίσεις για την αστική συγκοινωνία με λεωφορεία στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης – Εξαγορά του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)» ορίζεται ότι: «Άρθρο 22: Λύση της σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ. και περιέλευση της περιουσίας του Ο.Α.Σ.Θ. στο Δημόσιο 1. Από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως λύεται, λόγω παρόδου του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 (ΕΕ L 315), η Οικονομική Συμφωνία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), που συνάφθηκε με αντικείμενο την ανάθεση, εκτέλεση και εκμετάλλευση της αστικής συγκοινωνίας στη Θεσσαλονίκη, κυρώθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2898/2001 (Α'71) και τροποποιήθηκε με το ν. 3652/2008 (Α'45) και το άρθρο 17 του ν. 3897/2010 (Α'208)[...] «Άρθρο 26, όπως τελικώς τροποποιήθηκε με το άρθ. 32 του ν. 5058/2023 ΦΕΚ -170/23.10.23: Συγκοινωνιακό έργο 1. Ανατίθεται προσωρινά στον Ο.Α.Σ.Θ. το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο και πάντως όχι μετά τις 31.12.2025¹. Κατά το χρονικό διάστημα της προσωρινής ανάθεσης του συγκοινωνιακού έργου στον Ο.Α.Σ.Θ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, το συγκοινωνιακό έργο θα παρέχεται με τους ίδιους όρους της από 30.4.2001 οικονομικής συμφωνίας μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ., όπως ίσχυε μετά την τροποποίηση και συμπλήρωσή της κατά την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 4482/2017 και ταυτόχρονα επιτρέπεται γι' αυτό το συγκοινωνιακό έργο η σύναψη των συμβάσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 54 παρ. 3 και 4 του ν. 4568/2018. [...].

¹ Η ημερομηνία «31.12.2024» αντικαταστάθηκε από την ημερομηνία «31.12.2025» ... και η παρ. 1 διαμορφώθηκε ως άνω με την παρ.4 άρθρου 41 Ν.5160/2024, ΦΕΚ Α 195/27.11.2024.

IV.ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

4. Ο Ο.Α.Σ.Θ. παρέχει υπηρεσίες δημοσίων συγκοινωνιών μέσα στα όρια της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, προς εξυπηρέτηση του γενικότερου δημοσίου συμφέροντος. Διέπεται από το καθεστώς που ορίζει ο 4482/2017, είναι Ν.Π.Ι.Δ του οποίου το σύνολο των μετοχών έχει περιέλθει καθ' ολοκληρία στο Δημόσιο και συνεπώς διοικείται από αυτό και τελεί σε εκκαθάριση εν λειτουργία σύμφωνα με τη διάταξη του άρθ. 27 του ως άνω νόμου, ενώ του έχει ανατεθεί προσωρινά το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο και πάντως όχι μετά τις 31.12.2025. Αποτελεί φορέα Γενικής Κυβέρνησης, ενταγμένο στο σχετικό Μητρώο που τηρεί η ΕΛ.ΣΤΑΤ. και εφαρμόζει τις διατάξεις του ν. 4412/2016 σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 4482/2017. Επομένως, πληρούνται οι προϋποθέσεις του αρθ. 224 παρ. 2 του ν. 4412/2016, το δε αντικείμενο της σύμβασης του υπό εξέταση αιτήματος συνδέεται λειτουργικώς με την δραστηριότητα των μεταφορών καθώς αφορά σε καθαρισμό του εσωτερικού του στόλου των λεωφορείων που εκτελούν συγκοινωνιακό έργο και συνεπώς εξυπηρετεί αμέσως την άσκηση της. Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016, όπως ισχύουν, εφαρμόζονται και για την υπό εξέταση σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας.

Περαιτέρω, αντικείμενο του αιτήματος είναι η προσφυγή του εν λόγω αναθέτοντα φορέα στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού βάσει του άρθ. 269 περ. δ για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού που σύμφωνα με την ως άνω ερμηνεία εμπίπτει στις συμβάσεις του άρθ. 231 παρ. 1.

5. Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία αυτής για χρονικό διάστημα από 30.03.2025 έως 30.09.2025 ανερχόμενη στο ποσό 334.000 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, υπολείπεται του ποσού του κατώτατου ορίου της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων υπηρεσιών κατ' αρθ. 235 παρ. 2 που συνάπτουν οι αναθέτοντες φορείς του άρθ. 231 παρ. 1 του ν. 4412/2016. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη αθροιστικά την αξία της υπ' αριθμ. ΣΥΜΒ/ΠΡ/40/2024 σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων ποσού 62.400 ευρώ, χρονικής διάρκειας πέντε (5) εβδομάδων και της τροποποίησης αυτής ΠΡΟΑΙΡ/ΠΑΡ/ΣΥΜΒ/ΠΡ/40/2024 ποσού 62.400 ευρώ, χρονικής διάρκειας πέντε (5) εβδομάδων και συνολικά αξίας 124.800 ευρώ, πλέον ΦΠΑ, που συνήφθησαν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση κατόπιν της υπ' αριθμ. Δ45/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής (Ιστορικό, υπό 1. 7) και ακολούθως την αξία της υπ' αριθμ. ΣΥΜΒ/ΠΡ/63/2024 σύμβασης, ποσού 316.000 ευρώ, που συνήφθη με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση κατόπιν της υπ' αριθμ. Δ75/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής και της τροποποίησης αυτής ΠΑΡ/ΣΥΜΒ/ΠΡ/63/2024, αξίας 158.000,00 Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., η συνολική αξία τους υπερβαίνει το κατ' άρθ. 235 παρ. 1 α (βιβλίο ΙΙ) του ν. 4412/2016 (άρθ. 15 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) τιθέμενο για τις εν λόγω συμβάσεις υπηρεσιών όριο. Συνεπώς, συνάγεται ότι, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ ν. 4412/2016.

6. Περαιτέρω, η νομική βάση για την υποβολή του αιτήματος της αναθέτουσας αρχής είναι η διάταξη του άρθρου 269 περ. δ' του ν. 4412/2016, καθώς αυτήν επικαλείται ρητά ο φορέας.

7. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικά απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ενδεικτικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους επιλέγεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος -κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α)** η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
- β)** η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
- γ)** η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ. 12) και η αντίστοιχη με αυτή διάταξη του άρθ. 269 περ. δ' για τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021).

8. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 269 περ. δ' ν. 4412/2016, από τα στοιχεία του φακέλου καθώς και από τα διαλαμβανόμενα στις Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 και Δ75/ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνες γνώμες της Αρχής, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Ο Ο.Α.Σ.Θ. επικαλείται ότι εκκίνησε εγκαίρως τη διαγωνιστική διαδικασία (Οκτώβριος 2023) και διεκπεραίωσε με επιμέλεια και ταχύτητα τα επιμέρους στάδια της αξιολόγησης των υποβληθεισών προσφορών και κήρυξης του οριστικού αναδόχου, πλην όμως η διαδικασία μέχρι και σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί, καθώς η διοικητική εμπλοκή που διαπιστώθηκε με την Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 γνώμη της Αρχής και οδήγησε σε σιωπηρή απόρριψη των ασκηθεισών προδικαστικών προσφυγών, εξελίχθηκε σε δικαστική με την υποβολή αιτήσεων ακύρωσης/αναστολής στο αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο. Η δικαστική αυτή εμπλοκή παρατείνεται καθώς οι ηττηθέντες οικονομικοί φορείς έχουν ασκήσει εκ νέου αιτήσεις ακύρωσης/ αναστολής, ημερομηνία εκδίκασης των οποίων έχει ορισθεί η 13^η.3.2025. Ακολούθως, ο αναθέτων φορέας εκθέτει ότι η εύρυθμη παροχή των υπηρεσιών αστικής συγκοινωνίας στους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, καθίσταται άμεσα επιτακτική καθώς το επιτελούμενο από τον Οργανισμό κοινωφελές έργο απέκτησε σημαντική αξία ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, καθόσον η συνεχώς επιδεινούμενη ενεργειακή κρίση και η κατασκευή της υπερυψωμένης αρτηρίας ταχείας κυκλοφορίας (flyover) στην εσωτερική περιφερειακή οδό της Θεσσαλονίκης έχει οδηγήσει διαρκώς αυξανόμενο αριθμό πολιτών και κυρίως εργαζομένων σε χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς από και προς την εργασία τους. Ο καθαρισμός, συνεπώς, των εσωτερικών χώρων των αστικών λεωφορείων αποκτά ιδιαίτερη σημασία προκειμένου η εκπλήρωση του συγκοινωνιακού έργου του Ο.Α.Σ.Θ. να γίνεται υπό συνθήκες, όπως είναι οι συνθήκες καθαριότητας και υγιεινής στα λεωφορεία, που προστατεύουν αποτελεσματικά και διασφαλίζουν την δημόσια υγεία.

Από τα παραπάνω διαφαίνεται ότι το νομικό καθεστώς υπό το οποίο τελεί ο ΟΑΣΘ ήδη από το 2017 και η προσωρινή και διαρκώς υπό ανανέωση παράταση της λειτουργίας του εν εκκαθάριση και ως εκ τούτου συνέχιση της παροχής του συγκοινωνιακού έργου στην Περιφέρεια της Θεσσαλονίκης που ήδη έχει παραταθεί με νομοθετική ρύθμιση έως τα τέλη του 2025, δεν του επιτρέπει τον έγκαιρο και επιμελή προγραμματισμό των διαγωνιστικών διαδικασιών που παρίστανται απαραίτητες για την υποβοήθηση και την ορθή εκτέλεση της δημόσιας υπηρεσίας που του έχει ανατεθεί. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, ο Οργανισμός εκκίνησε τη διαγωνιστική διαδικασία για τον εσωτερικό καθαρισμό των λεωφορείων του στόλου του στις 19.10.2023, λίγο πριν τη δημοσίευση στην ΕτΚ της νομοθετικής διάταξης (άρθ. 32 ν. 5058/2023, ΦΕΚ 170Α'/23.10.2023) ενώ διεκπεραίωσε ταχύτατα τη διαδικασία της αξιολόγησης των προσφορών με αποτέλεσμα να ανακηρυχθεί οριστικός ανάδοχος ήδη από 19.01.2024. Περαιτέρω, από τα ως άνω εκτεθέντα διαφαίνεται ότι οι συνθήκες απροβλέπτου που είχαν κριθεί με τις υπ' αριθμ. Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 και Δ75ΕΑΔΗΣΥ/2024 Γνώμες της Αρχής εξακολουθούν να υφίστανται.

Ως εκ τούτου καθίσταται βέβαιο ότι η δικαστική εμπλοκή δεν θα έχει περατωθεί έως τη λήξη της τρέχουσας σύμβασης καθαριότητας στις 29.03.2025, ενώ το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει έως την έκδοση των αποφάσεων και την περαιτέρω ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας καθίστανται αβέβαια, επιφέροντας πρόσθετη καθυστέρηση και επηρεάζοντας τον προγραμματισμό του αναθέτοντος φορέα και την απαιτούμενη προβλεψιμότητα.

Τα ανωτέρω γεγονότα, σε συνδυασμό αφενός μεν με την παράταση του καθεστώτος εκκαθάρισης του Ο.Α.Σ.Θ. έως 31.12.2025 αφετέρου δε με την επικείμενη λήξη της τρέχουσας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις 29.03.2025 που αποτελεί παράταση της

σύμβασης που συνήφθη σε συνέχεια της έκδοσης της υπ' αριθμ. Δ75/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής, δημιουργούν εμφανώς συνθήκη κατεπίγοντος, καθόσον η ανάγκη τήρησης των συνθηκών υγιεινής και καθαριότητας των λεωφορείων του αναθέτοντος φορέα Ο.Α.Σ.Θ. είναι αδύνατο να καλυφθεί κατά το προσεχές χρονικό διάστημα με άλλον τρόπο. Οι αρνητικές δε συνέπειες, που θα προκληθούν σε περίπτωση έλλειψης των υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών χώρων των λεωφορείων του Ο.Α.Σ.Θ. είναι πολύ σοβαρές και άπτονται της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, όπως έχει εκτεθεί αναλυτικά ανωτέρω.

Επισημαίνεται, ότι λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπίγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Εν προκειμένω, ο αναθέτων φορέας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης για το χρονικό διάστημα που εκτείνεται από τη λήξη της τρέχουσας σύμβασης, και συγκεκριμένα από 29.03.2025 έως 30.06.2025, με δικαίωμα προαίρεσης για άλλους τρεις (3) μήνες ήτοι έως 30.09.2025, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 334.000,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Παρά τη διατύπωση της προαίρεσης, το εν λόγω αίτημα θα πρέπει να εξετασθεί στο σύνολό του, ήτοι για συνολικό χρονικό διάστημα 6 μηνών, καθώς η κρίση περί της πλήρωσης των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 για το επιπλέον διάστημα των τριών (3) μηνών δε δύναται να καταληφθεί στη διακριτική ευχέρεια του αναθέτοντος φορέα. Επιπροσθέτως, από τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη της Αρχής και από την έως σήμερα συνολική εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας, διαφαίνεται ότι το απολύτως απαραίτητο μέτρο δύναται να εκτείνεται στο σύνολο των έξι (6) μηνών. Σε κάθε περίπτωση, ο αναθέτων φορέας οφείλει να βεβαιώσει ότι θα προβεί στη λύση της σύμβασης που θα συναφθεί με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης εφόσον αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος από τη διαγωνιστική διαδικασία σε προγενέστερο χρόνο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, για το χρονικό διάστημα από 30.03.2025 έως 30.06.2025 και με δικαίωμα προαίρεσης για άλλους τρεις (3) μήνες, ήτοι από 01.07.2025 έως 30.09.2025, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 334.000,00 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 (*κατεπίγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση*), λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 12 Μαρτίου 2025

Η Συντάκτης

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Βασιλική Σκαρτσούνη

Ευαγγελία Κουτούπα